

РЕЗОНАНС

ГАЗЕТА
СУМСЬКОГО ФІЗИКО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ

КОРОТКІ ВІСТКИ

◆ НЕЩОДАВНО в Сумах організовано асоціацію «Анга» по створенню і виготовленню екологічно чистого обладнання, призначеного для заміни гальванічних виробництв. Заснували її Сумський Центр НТДДС при АН України, ВО «Електрон», СКБ Харківського ВО «Комунар», наш фізико-технологічний інститут, обл- та міськвиконком, інші поважні організації. Президентом асоціації «Анга» обрано доктора фізико-математичних наук О. І. Федоренка, виконавчим директором — директором Центру НТДДС В. О. Руденка.

◆ СТУДЕНТАМ, які виявляють бажання жити в одному блоці з іноземцями, ректорат готовий виплачувати надбавку до стипендії.

◆ ЗГІДНО УКАЗУ Президента України «Про комерціалізацію державної торгівлі і громадського харчування», найближчим часом студентська столова буде перетворена в Інститутський підрозділ.

◆ НА ТРЕТЬОМУ поверсі головного корпусу створився музей оформлення документів комсомольської організації.

◆ МИ: ДОКУ за виселення сміття інститут заплатив 22 тисячі карбованців. Зараз за цю ж послугу вимагають 120 тисяч на рік і 800 літрів бензину щоквартально.

◆ 27 лютого о 18 годині в приміщенні обласної бібліотеки імені Крупської відбудеться творчий вечір поета, члена Сумської організації Спілки письменників України, Юрія Назаренка. Запрошуються всі бажаючі.

◆ У СУМСЬКОМУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ІНСТИТУТІ з кінця лютого відкриваються курси по веденню фермерського (селянського) господарства. Заняття проводитимуть викладачі вузу, спеціалісти обласного управління сільськогосподарського та кредитно-фінансових органів. З нового навчального року планується введення аналогічного спеціалізованого курсу для студентів стаціонару.

◆ У БУФЕТІ Тернопільського педінституту стали продавати горілку на розлив.

◆ ДЕСЯТЬ СТУДЕНТІВ СУМСЬКОГО ПЕДІНСТИТУТУ уклали договори з об'єднанням «Сумнавтотранс» і тепер працюють контролерами в позаучбовий час. Уже перший місяць роботи показав, що «зайцям» у міських автобусах життя прийшло невеселе. Є контролери, що спіймали по 20—30 таких ось пасажирів. Заробітна плата цих студентів-мисливців становить 80% від суми штрафу.

◆ НА МАЛИНСЬКІЙ паперовій фабриці в Житомирській області вирішено створити підприємство по виробництву паперу для українських грошей, акцій, лотерей, паспортів. Спорудження його планується провести за неповні два роки.

Постановою Кабінету Міністрів України від 21.12.1991 року № 370 з 1 грудня 1991 року підвищено розміри стипендій студентам вузів і технікумів, аспірантам і докторантам, обчислених з урахуванням встановленого мінімального розміру заробітної плати 400 крб. на місяць.

У проєктах бюджетів, починаючи з 1992 року, передбачається не менше 10 відсотків асигнувань від стипендіального фонду для надання соціальної допомоги студентам, аспірантам, докторантам (раніше ця частина передбачалася в розмірі 5%). На протязі двох останніх років інститут знаходив можливість фінансової підтримки студентів, перш за все тих, які потребували такої допомоги. Наприклад, в 1991 році виплачувалась матеріальна допомога всім студентам, хто за нею звертався (248 чол. на суму 16,2 тис. крб.), разова допомога сиротам, напівсиротам, хворим, сімейним студентам, колишнім воїнам-інтернаціоналістам (326 чол. на суму 11 тис. крб.), компенсація за харчування (256 тис. крб.), пільгове та дієтичне харчу-

Нове про стипендії

вання (80 чол. на суму 12 тис. крб.). Двадцять п'ять студентів отримували надбавки до стипендії за активну участь у суспільному житті. Понад 23 тис. крб. виплачено студентам у вигляді різноманітних премій та заохочень. На потреби студентів направлялися також кошти створеного фонду соціальної допомоги, адміністрацією проводилась оплата путівок для відпочинку, спортивних та культурно-освітніх заходів.

Все це стало можливим не тільки завдяки державному фінансуванню, а й за рахунок інших фінансових надходжень у бюджет інституту, забезпечених кропіткою працею багатьох співробітників нашого колективу.

Згідно з діючими законами України адміністрація інституту забезпечує встановленими пільгами також окремі категорії студентів: сиріт, колишніх воїнів-інтернаціоналістів, потерпілих від Чорнобильської катастрофи та інших.

Кілька слів про стосунки з підприємствами, які направляють свою молодь на навчання до нашого вузу за цільовими договорами та контрактами. Всім їм надіслані відповідні листи з розрахунками стипендійного забезпечення, умовами та порядком призначення стипендій, забезпечення купонами та врахування індексації. До речі, обумовлено, що студенти, направлені на навчання підприємствами, організаціями чи установами, розташованими за межами України, одержують відповідну частину стипендії в купонах при отриманні її на поштовому відділенні.

Вказаною Постановою припинена з 1 грудня 1991 року виплата студентам компенсаційної різниці в цінах на харчування.

Керівництво інституту, деканатів уже ознайомилося з новим «Положенням про порядок призначення і виплати стипендій студентам вищих навчальних закладів та про визначен-

ня їх конкретних розмірів», затвердженим Міністерствами праці, фінансів та освіти України в грудні 1991 року. Плануємо також детально ознайомити з Положеннями і всіх студентів, тому приводимо повний текст його в газеті. (ЧИТАЙТЕ 2 стор. «РЕЗОНАНС»). Звертаємо увагу, що враховуючи соціально-економічну ситуацію, яка на сьогодні склалася на Україні, Міністерство освіти вважає за доцільне п. 2 Положення ввести в дію починаючи з літньої екзаменаційної сесії 1991/92 навчальних років, з також роз'яснює, що невстигаючі студенти отримують право на стипендію, якщо вони ліквідували академіяборгованість до початку семестру. Перескладання іспитів з незадоволеної оцінки в період екзаменаційної сесії, як правило, не допускається.

В зимову сесію поточного навчального року зберігається раніше встановлений порядок ліквідації академіяборгованості.

М. І. ВОЛКОВ,
проректор по навчальній роботі.

Семестр стартував

Залишивши позаду екзаменаційні турботи, розваги канікул — з 10 лютого стартував новий навчальний семестр.

З різним багажем підійшли до нього студенти. Для п'ятикурсників він останній. Далі — захист, державні екзамени, самостійна робота. А ось для студентів, котрих ви бачите на фото, він другий. Це першокурсники ось так наполегливо вивчають нарисні геометрії. А веде їх цими лабіринтами один із найдосвідченіших викладачів інституту Веніамін Вікторович Двінянко, доцент кафедри нарисної геометрії та інженерної графіки. Для нього цей семестр особливий, бо несе на своїх крилах ювілей — 60-річчя.

Побажаймо ж цим і всім іншим студентам та викладачам наполегливої праці, здобутків, успішності на літніх екзаменах.

У четвер, 20 лютого, відбудеться конференція «Навчальний процес очима студентів», а в понеділок, двадцять четвертого, загальна нарада по підведенню підсумків зимової сесії. Про те, як вони пройдуть, про всі підсумки сесії — в наступному числі «Резонансу».

Панове товариство!

УВАЖНО ЧИТАЙТЕ І НЕ КАЖІТЬ, ЩО ВИ НЕ ЗНАЛИ
29 лютого розпочнеться, а 1 березня закінчиться на туристичній базі «Кияниця» міжфакультетський огляд-конкурс студентів нашого інституту.

Готуючи його, ми ставимо за мету зробити аналіз навчально-виховної роботи на факультетах. Перевірити, як там ведеться художній самодіяльний туризм, підвищити спортивну майстерність студентів і, звичайно ж, зміцнити їх здоров'я.

Все це буде не сухий протокольно-засідальний розбір, а цікавий, змістовний, корисний відпочинок.

Кожен факультет повинен виставити команду в складі 30 чоловік. Заявки до 25 лютого, цього ж року, подаються проректорові з навчальної роботи М. І. Волкову. Додаткова інформація, консультації, поради, побажання — все це та інше видається у відділі з позанавчальної роботи, студентському і спортивному клубам.

Програма конкурсу розрахована до хвилин, насичена, цікава.

Крім від'їзду, розміщення, відбою, підйо-

му туди обов'язково входять обід, вечеря та сніданок. А ще:

- урочисте відкриття зльоту;
- спортивні змагання (лижна естафета, міні-футбол, туристична естафета);
- підбиття підсумків навчально-виховної роботи за останній семестр 1991—1992 навчальних років;
- огляд-конкурс художньої самодіяльності;
- мєсляниця — «Зустріч весни»;
- і звичайно ж дискотека та нагородження переможців.

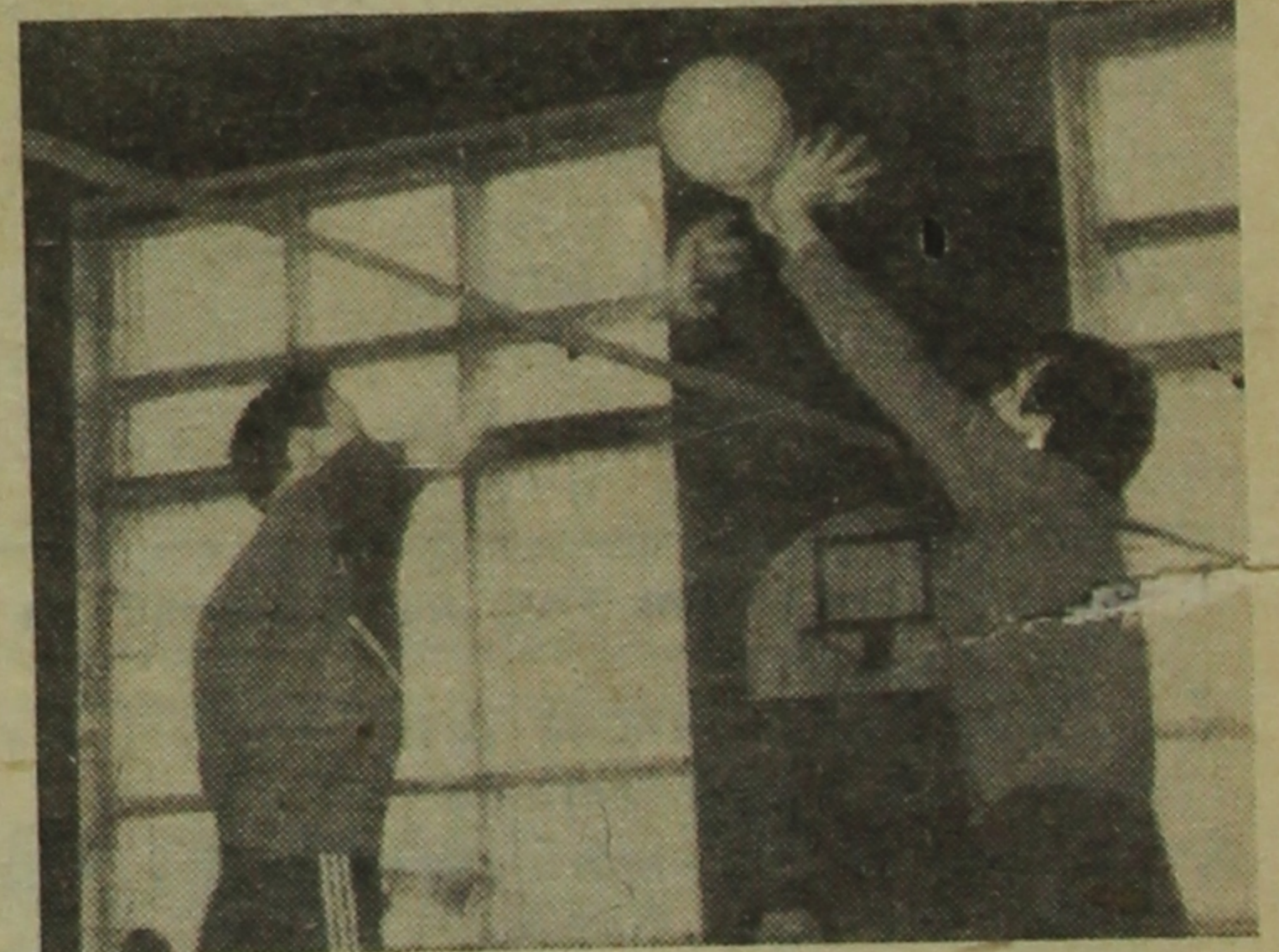
Команда, яка вибере і місце в окремих видах програм, отримає Грамоти і цінні подарунки. Команда факультету, яка вийде на Олімп у загальному підсумку, одержить Почесну грамоту і грошову (сума кругленька) премію.

ПРОЧИТАЛИ! Тепер же не кажіть, що ви не знали!

ОФТКОМІТЕТ.

Спорт

Як і в попередні роки не мала конкуренції на першості вузу з волейболу команда кафедри економіки. Як кажуть у здоровому фізкультурному тілі — здоровий дух. Цього духу не вистачило збірним кафедри прикладної математики і гідравліки. Вони посіли відповідно друге й третє місце. У другій групі на п'єдесталі пошани піднялися волейболісти кафедр ХКМ, хімії, систем управління і робототехніки.

Всього в змаганнях узяло участь вісім команд. При такій тенденції наступного року ми досягнемо небаченого в спорті — всі команди-учасники будуть переможцями. А через рік!

НА ЗНІМКАХ: Розмову на «другому поверсі» ведуть С. Фролов (кафедра економіки) і О. Котенко (гідромаш); портрет переможців з Петром Вікторовичем Тарховим.

фото О. КОРОЛЬКОВА.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК ПРИЗНАЧЕННЯ І ВИПЛАТИ СТИПЕНДІЙ СТУДЕНТАМ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА ПРО ВИЗНАЧЕННЯ ЇХ КОНКРЕТНИХ РОЗМІРІВ

На виконання постанови Кабінету Міністрів від 21.12.91 № 370 про додаткові заходи по соціальному захисту студентів, аспірантів, докторантів та окремих категорій учнів професійно-технічних училищ згідно з додатком визначені конкретні розміри стипендій.

1. До числа встигаючих належать студенти, які не мають академічної заборгованості за результатами екзаменаційної сесії, підсумкового контролю за семестр.

2. Стипендія призначається за підсумками екзаменаційної сесії, підсумкового контролю за семестр з першого числа наступного за екзаменаційною сесією місяця. Студенти, які отримали на екзаменаційній сесії незадовільні оцінки і за період сесії їх не виправили, втрачають право на одержання стипендії до наступної екзаменаційної сесії. Списки студентів, яким призначена стипендія, затверджуються наказом ректора за поданням деканів факультетів. Ректорам навчальних закладів дозволяється в окремих випадках призначити стипендію студентам в міжсесійний період за клопотанням профкому студентів.

3. Студенти-стипендіати, які не з'явилися на екзамен у період екзаменаційної сесії по хворобі, що засвідчено відповідним документом лікувальної установи, або з інших поважних причин підтверджених необхідними документами, зі стипендії не знімаються до підсумків складання екзаменів в індивідуальні терміни.

4. Підсумкові оцінки по предметах, які не виносяться на екзамен, а також оцінки з навчальної виробничої і технологічної (по спеціальності) практиках, з курсових робіт та проектів враховуються на рівні з оцінками, що їх отримали студенти на екзаменах.

У тих випадках, коли навчальна або технологічна практика поточного семестру у відповідності з навчальними планами закінчується після строку, встановленого для проведення екзаменаційної сесії, оцінки з цих практик враховуються разом з оцінками, одержаними на екзаменаційній сесії наступного семестру.

5. Студентам першого курсу стипендії у першому семестрі призначаються з урахуванням оцінок, одержаних на вступних іспитах, у розмірах, передбачених для встигаючих студентів.

6. У першому семестрі навчання (на першому курсі — прийняттям на базі основної загальноосвітньої школи і на другому курсі — прийняттям на базі середньої загальноосвітньої школи) стипендія студентам технікумів призначається у мінімальному розмірі.

У другому і наступних семестрах стипендії студентам призначаються з першого числа наступного за екзаменаційною сесією місяця на загальних підставах.

7. Студентам, яким призначено стипендію за підсумками весняної сесії, стипендія за період літніх канікул виплачується сумарно за два місяці (липень, серпень) не пізніше 10 липня.

За особливі успіхи у вивченні окремих дисциплін та науково-технічної творчості студентам вищих навчальних закладів встановлюється до 5 персональних стипендій Вченої ради.

8. Студентам і слухачам підготовчих відділень, які віднесені законом України від 28.02.91. «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» до 1—4 категорій, стипендія призначається також у випадку незадовільного складання екзаменаційної сесії і виплачується до перездачі екзаменів в індивідуальні терміни.

9. Іменні стипендії студентам призначаються наказом ректора навчального закладу за рекомендацією Вченої ради у межах ліміту стипендій, встановлених органом управління.

10. Державні підприємства, організації та установи, які уклали індивідуальні договори зі студентами або слухачами підготовчих відділень, виплачують за раху-

нок своїх коштів стипендії на 30% вище, а при стажі роботи більше 3-х років — на 50% вище державної стипендії.

Приклади:

Розмір стипендії студента-відмінника — 230 крб. на місяць. При стажі роботи 3 роки йому буде виплачуватися стипендія у розмірі: 230 крб. + 115 крб. (50%) = 345 крб. Розмір стипендії студента-відмінника, якого відповідно до Закону України від 28.02.91. «Про статус, соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» віднесено до 1-ї або 2-ї категорії становить: 345 крб. (230 + 115). У випадку направлення його підприємством, організацією або установою на навчання стипендія, при стажі роботи понад 3 роки, повинна виплачуватися у розмірі: 230 крб. + 115 крб. (50%) + 115 (50%) = 460 крб.

Підприємства, організації та установи можуть проводити доплати до стипендій студентам і в більших розмірах.

У деяких випадках стипендії вказаним студентам можуть виплачуватися підприємствами, організаціями через вищі навчальні заклади за домовленістю з керівниками цих закладів шляхом перерахування їм у встановлені строки відповідних сум.

У випадку одержання студентом незадовільних оцінок на екзаменаційній сесії або за результатами підсумкового контролю, декан факультету письмово повідомляє керівника відповідного підприємства, організації або установи про необхідність припинення виплати стипендії цьому студенту до наступної екзаменаційної сесії.

У тих випадках, коли підприємство, організація або установа скасовують договір із студентами, направленими на навчання, стипендія цим студентам призначається вищим навчальним закладом на загальних підставах за рахунок коштів стипендіального фонду.

11. У період виробничої та іншої практики, літніх канікул, а також у період роботи на робітничих місцях і посадах в інший час з виплатою заробітної плати, в тому числі у тих організаціях, підприємствах, установах, звідки студенти були направлені на навчання, за ними зберігається право на одержання стипендії.

12. Для студентів, які проходять військову підготовку в вузах, встановлюється процентна надбавка до стипендії в таких розмірах (на місяць):

- студентам, які не пройшли дійсну строкову військову службу — 15%;
- студентам, які пройшли дійсну строкову військову службу — 25%.

Вказані надбавки виплачуються виходячи з розміру стипендії, встановленої згідно додатку для встигаючого студента.

13. Студентам, переведеним згідно наказу відповідного міністерства (відомства) з одного навчального закладу в інший, стипендії призначаються до наступної екзаменаційної сесії за підсумками екзаменів, складених по колишньому місцю навчання або відповідно до підсумкових оцінок поточної успішності останнього семестру, незалежно від академічної заборгованості, що може утворитися внаслідок різниці в навчальних планах.

Студентам, переведеним на особисте прохання з одного навчального закладу або факультету в інший, а також зі старшого курсу вечірніх і заочних закладів (факультетів), на молодший курс денного відділення, стипендії призначаються після ліквідації заборгова-

ності по учбовому плану, на загальних підставах.

При відсутності заборгованості стипендія призначається за підсумками складених на колишньому місці навчання екзаменів або підсумкових оцінок останнього семестру, вказаних в академічній довідці, з початку заняття у закладі на підставі наказу ректора про допуск до заняття.

14. Студентам, які знаходяться в академічній відпустці за медичними показниками, виплачується допомога у розмірі 175 крб. на місяць на період академічної відпустки за рахунок стипендіального фонду. Виплата стипендії студентам у період академічної відпустки не проводиться.

Після повернення студента-стипендіата з академічної відпустки виплата стипендії йому поновлюється до підсумків першої екзаменаційної сесії або до результатів підсумкового контролю чергового семестру.

Студентам, що залишилися на другий рік у зв'язку з хворобою та іншими поважними причинами, стипендії у повторному році навчання виплачуються до підсумків чергової екзаменаційної сесії з урахуванням оцінок останньої екзаменаційної сесії.

15. Студенти-стипендіати у випадку тимчасової непрацездатності, підтвердженої лікувальною установою, одержують стипендію у повному розмірі до відновлення працездатності або до встановлення лікарняно-трудою експертною комісією (ЛТЕК) інвалідності.

16. Всім студентам-стипендіатам за відпустку по вагітності та родах стипендія виплачується протягом усієї відпустки, встановленої чинним законодавством.

Якщо вагітність наступила в період академічної відпустки, то при поданні довідки єдиного зразка про тимчасову непрацездатність академічна відпустка повинна бути перервана й оформлена відпустка по вагітності та родах.

Студенткам, які мають дітей і виконують навчальний план (індивідуально встановлений деканом факультету, завідувачим відділенням по спеціальності), виплачується стипендія і щомісячна допомога, передбачена діючими нормативними актами.

В період знаходження студентів у частково оплачуваній відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею дворічного віку, стипендія їм не виплачується.

17. Студентам-стипендіатам, хворим на туберкульоз, при наявності відповідних висновків органів охорони здоров'я про їх тимчасову непрацездатність, стипендія виплачується протягом 10 місяців від дня настання тимчасової непрацездатності.

18. Студентам, які одержують пенсію, стипендія призначається на загальних підставах.

19. Студентам вечірніх і заочних навчальних закладів (факультетів, відділень) на час місячної відпустки, яка надається без збереження заробітної плати по місцю роботи для ознайомлення безпосередньо та виробничі з роботою по обраній спеціальності та підготовці відповідно матеріалів до дипломного проекту, призначається стипендія в розмірах для встигаючих студентів і виплачується за рахунок стипендіального фонду навчального закладу.

20. Відповідно до згаданої вище постанови за рішенням ради навчального закладу створюється фонд соціальної допомоги студентам, аспірантам і докторантам.

21. Не допускається тимчасове зняття стипендії студентам за порушення дисципліни.

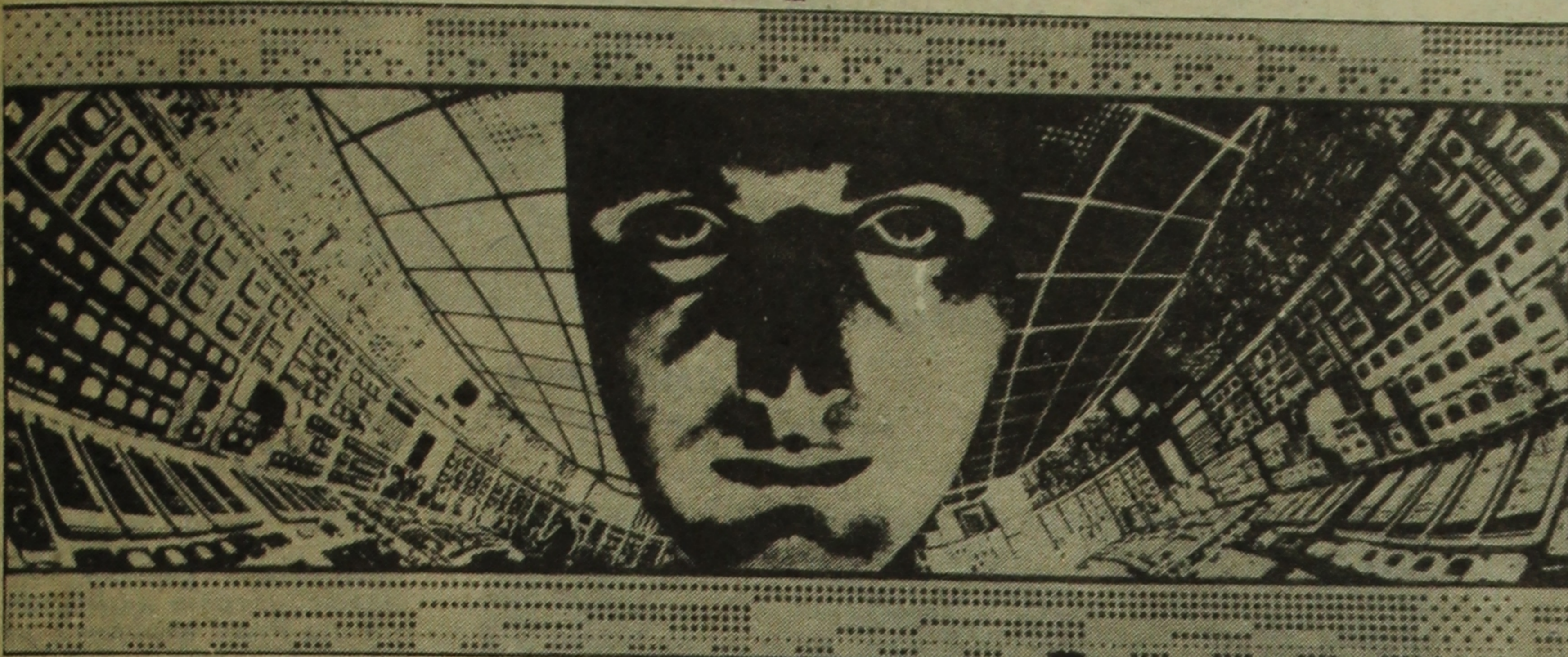
22. Призначення і виплата стипендії іноземним студентам проводяться відповідно до рішень Кабінету Міністрів України.

ДОДАТОК Розміри стипендій студентам, аспірантам, докторантам вищих навчальних закладів

КАТЕГОРІЯ СТУДЕНТІВ	РОЗМІРИ СТИПЕНДІЙ			
	1	2	3	4
1. Студентам (крім тих, які одержують стипендії на інших підставах)	400	445	495	—
2. Студентам із числа дітей-сиріт і дітей, які залишились без опіки батьків	530	605	690	—
3. Студентам, із числа дітей-сиріт і дітей, які залишились без опіки батьків і перебувають на державному забезпеченні	335	380	430	—
4. Студентам, які перебувають на повному державному забезпеченні	175	225	270	—
5. Студентам із числа колишніх військовослужбовців, які стали інвалідами внаслідок поранення, контузій, каліцтва або захворювання, одержаних при виконанні міжнародного обов'язку	595	635	690	—
6. Студентам, колишнім воїнам-інтернаціоналістам, які навчаються з відривом від виробництва	510	560	605	—
7. Студентам, колишнім воїнам-інтернаціоналістам, які перебувають на повному державному забезпеченні	325	365	410	—
8. Студентам — Героям Радянського Союзу і Героям Соціалістичної Праці	670	745	830	—
9. Студентам, які навчаються за спеціальностями: 0101 «математика», 0102 — «прикладна математика», 0103 — «механіка», 2204 — «програмне забезпечення обчислювальної техніки і автоматизованих систем», 1010 «атомні електростанції і установки»	475	540	605	—
10. Іменні стипендії видатних діячів науки, техніки, культури	—	—	635	—
11. Стипендії Ради вузу	—	—	580	—
12. Слухачам підготовчих відділень	270	—	—	—
13. Глухонімим і сліпим студентам	—	—	—	—
14. Студентам, які навчаються за направленнями підприємств, установ, організацій, колгоспів і радгоспів:	—	—	—	—
— при стажі роботи до 3-х років;	—	—	—	—
— при стажі роботи більше 3-х років;	—	—	—	—
15. Студентам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи і віднесені до 1 та 2 категорій та студентам, які віднесені до 3 та 4 категорій і направлені на навчання згідно плану цільової підготовки:	—	—	—	—
— для студентів, віднесених до 1 та 2 категорій	600	670	745	—
— для студентів 1—4 категорій, направлених на навчання:	—	—	—	—
— при стажі роботи до 3-х років;	720	800	890	—
— при стажі роботи більше 3-х років;	800	890	990	—
16. Слухачам підготовчих відділень, які навчаються за направленнями підприємств, установ, організацій, колгоспів і радгоспів:	—	—	—	—
— при стажі роботи до 3-х років;	345	—	—	—
— при стажі роботи більше 3-х років;	400	—	—	—
17. Аспірантам, які не мають виробничого стажу	690	—	—	—
18. Аспірантам, що мають виробничий стаж	—	—	—	—
19. Докторантам, що мають виробничий стаж	—	—	—	—
ІНШІ КАТЕГОРІЇ СТУДЕНТІВ	—	—	—	—
20. Студентам вечірніх і заочних факультетів на час місячної відпустки для підготовки дипломних проектів	400	—	—	—
21. Студенти, які знаходяться в академічній відпустці по хворобі (місячна допомога)	175	—	—	—
22. Студентам в період відпустки по вагітності та родах.	400	445	495	—
23. Студентам першого курсу у першому семестрі	400	445	495	—
24. Іноземним студентам	—	—	—	—
25. Іноземним слухачам підготовчих відділень кривими 5 або 10.	—	—	—	—

Примітка. Розміри стипендій, які визначені в процентному відношенні, повинні бути кривими 5 або 10.

ЦІЛЬОВА ПІДГОТОВКА:

ПЕРШИЙ ДОСВІД

Анатолій Олександрович ЄВТУШЕНКО,
завідуючий кафедрою гідромашин

— Укладання контракту: «студент—вуз—підприємство», — це сьогодні чи не єдиний реальний спосіб соціального захисту молодого спеціаліста, бо є гарантом не лише цінного місця роботи, а й певних соціально-побутових пільг. До того ж, надає можливість студентам старших курсів свідомо визначати для себе пріоритетні дисципліни.

Кафедра гідромашин ще в 1984 році уклала — першою в нашому інституті — угоду на цільову підготовку фахівців з виробничим об'єднанням «Уралгідромаш». Ініціатива виходила виключно від кафедри та підприємства, без будь-яких вказівок чи рекомендацій «зверху». В межах цього співробітництва була відпрацьована одна з найбільш ефективніших форм цільової підготовки — кадрове супроводження НДР (науково-дослідних робіт).

Партнери, в разі необхідності, надавали повну й об'єктивну інформацію один одному. Об'єднання брало на себе зобов'язання по забезпеченню пільгових соціально-побутових умов молодих спеціалістів і завжди їх виконувало. У свою чергу інститут, запрошуючи на навчання випускників підшефних шкіл об'єднання, завжди надавав їм необхідну підтримку. Тому й атмосфера співробітництва протягом цих років характеризувалась тільки взаємною довірою, стабільністю, щирістю взаємостосунків.

Були започатковані й спільні НДР по одному з найперспективніших для виробництва видів насосного обладнання, для чого на кафедрі створили необхідну експериментальну базу й сформували групу наукових та інженерно-технічних співробітників. Майбутні гідромашівці й лабораторії роботи, й курсове та дипломне проектування виконували під керівництвом представників цієї групи, що давало їм змогу «пробувати» до місця роботи, одразу ж активно включитись у виробництво певного виду обладнання.

За теперішнього часу кафедра має намір укласти з Мелітопольським заводом «Гідромаш» угоду на аналогічну форму цільової підготовки фахівців.

У 1987 році — також уперше в практиці інституту — була створена філія кафедри у ВНДІАЕН. Можливість вибору випускників та безпосередня участь у їхній підготовці працівників підприємства, з одного боку, і можливість використання матеріально-технічної бази й виробничого досвіду викладачів філії, з другого боку, гарантували успіх справи. Спільна робота викладачів базової кафедри та її філії сприяли виникненню нової форми курсового і дипломного проектування: починаючи з практики після четвертого курсу і до захисту, студенти працюють над однією темою, визначеною підприємством-замовником.

Наявність у ВНДІАЕН станції натурних досліджень і відповідних підрозділів та відділів сприяла якісному покращенню конструкторської підготовки студентів. Для цього викладачі читали спецкурс, що дає повне уявлення про виробничий цикл: створення нової техніки — аж до передачі її в серійне виробництво. Разом із тим сама філія не в змозі охопити всі сторони потрібної професійно-практичної підготовки, тому кафедра й планує відкриття другої своєї філії — на СМНВО імені Фрунзе.

Ніхто з наших випускників минулого року не залишився без роботи. Щодо випускників цього року, то питання з працевлаштуванням поки що не вирішене лише стосовно трьох чоловік. На 70 відсотків забезпечені контрактами студенти четвертого курсу, відповідна робота розпочата вже й на третьому.

Останнім часом до двох основних спеціалізацій додалась ще одна: міцність, вібронеймовірність і герметичність гідромашин. Підготовка фахівців ведеться спеціально з кафедрою теоретичної механіки. Водночас під керівництвом професора В. М. Коваленка розпочата підготовка спеціалістів з вітроенергетики. Кафедра має намір залучити ще одну спеціалізацію: гідро- і вітроенергетичні машини.

Щирих успіхів не закриваємо очей і на свої недоліки та недоробки. Для нас принципово важливо сьогодні об'єднати зусилля по цільовій підготовці з іншими кафедрами інституту. Без цього ніяк не зможемо задовольнити вимоги підприємств-замовників щодо підсилення комп'ютерної та економічної підготовки випускників, забезпечення їх знаннями іноземних мов, тощо.

ОЦЕ ТАК

ФАКТ

...Кожен з 362 представників професорсько-викладацького складу, що записані на абонементі Інститутської бібліотеки, відвідав його у 1991 році в середньому 5,5 разів, узявши в середньому 17,7 книжок.

...Кожен з 362 представників професорсько-викладацького складу, що стоять на обліку в учбовому залі науково-технічної літератури і періодики, побував у останньому за весь минулий рік у середньому 13 разів. При цьому варто підкреслити, що навіть до такої сумної цифри вдалось дотягнути лише тому, що була велика частина людей, які відвідали зал до п'ятидесяти раз, у той час, коли є й такі, хто побував там лише двічі або тричі.

КОМЕНТАР.

Тетяна Василівна СЛАБКО, директор Інститутської бібліотеки:

— Таке низьке відвідування професорсько-викладацьким складом абонементу учбового залу свідчить перш за все про

недостатню ознайомленість із фондом бібліотеки, який постійно поновлюється. Для когось тоді, питається, тільки в минулому році було передплачено всіляких періодичних видань на кругленьку суму? Зі свого боку бібліотека робить все, щоб тримати своїх абонементів, як то кажуть, у курсі. Регулярно проводимо різноманітні заходи інформаційної спрямованості. Додам ще один факт: якщо загальна кількість професорсько-викладацького складу перевищує 300 чоловік, то День Інформації, який проводиться щомісяця, відвідує в середньому лише 30 чоловік.

Юрій Володимирович МИРГОРОД, професор кафедри загальної хімії (один з найактивніших відвідувачів бібліотеки):

— Що й казати, сумні факти. Не розумію, як можна працювати у вузі і майже не читати наукових журналів? Безумовно, звичка знаходити інформацію в періодичні виникає не відразу, та й не все вдається зрозуміти з першого погляду, після першого про-

Раніше розподіл випускників зводився до простої процедури: надання їм гарантованого місця роботи в залежності від успішності. За останній час, як відомо, становище різко змінилось — державний план розподілу скасовано і вузу, разом із випускником, надано право самостійно вирішувати питання працевлаштування. Це — за умов формування ринку праці — може обернутися для випускника безробіттям, а для випускової кафедри втратою престижу й необхідністю виплати вчорашнім студентам відповідної грошової компенсації. Це, на жаль, і підтвердив досвід розподілу минулого року.

Вочевидь, означена проблема в майбутньому буде тільки збільшуватися — аж до поставлення інституту питання про доцільність підготовки фахівців з «непотрібною» спеціальністю. Де ж вихід? Сьогодні він бачиться в переході до цільової підготовки спеціалістів на замовлення підприємств. Форми впровадження цього принципу кожна кафедра шукає свої, в залежності від реальних обставин та умов. Але всі однакові в тому, що даний напрямок є перспективним, є надзвичайно важливим для вузу взагалі й кожної випускової кафедри зокрема.

Звичайно, є вже перший досвід із підготовки, є певні успіхи й прорахунки, є недоліки й позитивні моменти.

«Резонанс» дає нагоду поділитися своїми враженнями й роздумами з приводу цільової підготовки всім, хто зацікавлений.

Анатолій Федорович КУРИЛОВ,

старший викладач кафедри ХКМ

яка отримала диплом з відзнакою, і досі належить до безробітних.

Є ще цілий ряд проблем, що потребують від себе уваги і розв'язання. Наприклад, хоча й укладаються індивідуальні контракти між підприємством і студентом, останній, як правило, не знає точно свого майбутнього місця конкретної роботи. Одна з причин цього в тому, що контракти укладаються через відділ кадрів, а не через ті чи інші відділи виробництва безпосередньо. Як наслідок, цільова підготовка набуває розпливчастого характеру, оскільки невідомо, у який саме відділ попаде молодий спеціаліст: у технічний чи, скажімо, технологічний.

Не вирішені поки що до кінця і питання, пов'язані зі студентською практикою на невеликих підприємствах. Складність у тому, що далеко не на кожному з них є досвідчений фахівець, здатний керувати практикантом, з кафедри поки що не в змозі посилати своїх співробітників всюди, де складається подібна ситуація. З великими підприємствами — такими, як СМНВО імені Фрунзе або ВНДІКомпресоршар — співробітничати кафедрі значно легше. Використовування лабораторної бази дослідницького інституту, його комп'ютерної техніки та практичного забезпечення значно допомагає нам вирішувати багато складних проблем, у тому числі — й цільової підготовки.

кож дисципліни на вибір: «Технологія виробництва галузі мінеральних добрив», «Технологія хімічного машинобудування». Введено й нову дисципліну — по вдосконаленню конструкторської підготовки. Варто додати, що вибір дисциплін студент здійснює цілком самостійно.

Для підсилення технологічної підготовки фізтехівців на ВО «Хімпром» створена філія нашої кафедри, в штаті якої досвідчені висококваліфіковані спеціалісти підприємства. Цільова підготовка студентів уже сягає спеціалізації по окремих виробничих підрозділах, тому, скажімо, практичні заняття проводяться з підгрупами у складі 3—5 чоловік. І подальші зусилля вузу й підприємства будуть зосереджені на організації цільової підготовки з урахуванням спеціалізації конкретного робочого місця.

За цих умов традиційна модель підготовки фахівців не узгоджувалась із вимогами до них замовників. Отож і було здійснено певне коректування робочого плану навчання, розроблені програми нових дисциплін. Тепер уже з третього курсу студентам пропонуються дисципліни на вибір: «Кінетика хімічних процесів», «Процеси й обладнання для формотворення виробів хімічної промисловості», — вивчення яких дає поглиблене розуміння багатьох явищ гетерогенних систем, способів та обладнання, особливостей кінетики різноманітних хімічних процесів.

На четвертому курсі та-

Леонід Григорович КІРНИЙ,

заступник завідувача кафедрою ХТЩЕ

— Питання про цільову підготовку студентів на кафедрі хімічної техніки і промислової екології було поставлено після ретельного аналізу діяльності інженерів-механіків хімічних виробництв на підприємствах міста й області. З'ясувалося, що одні — наприклад, ВО «Хімпром» — більш зацікавлені в прийомі на роботу фахівців з технічним нахилом, які знають особливості виробничих циклів, відчувають тонкощі й складності технологічних процесів по випуску хімічної продукції. Іншим підприємствам — машинобудівного профілю, типу шосткинських — потрібні спеціалісти, які глибоко знають технологію

хімічного машинобудування, переробку речовин у формові вироби. А в окремих випадках потрібна була посилення конструкторська підготовка випускника.

За цих умов традиційна модель підготовки фахівців не узгоджувалась із вимогами до них замовників. Отож і було здійснено певне коректування робочого плану навчання, розроблені програми нових дисциплін.

Тепер уже з третього курсу студентам пропонуються дисципліни на вибір: «Кінетика хімічних процесів», «Процеси й обладнання для формотворення виробів хімічної промисловості», — вивчення яких дає поглиблене розуміння багатьох явищ гетерогенних систем, способів та обладнання, особливостей кінетики різноманітних хімічних процесів.

На четвертому курсі та-

Де ж ви, допитливі?

читання. Потрібно вникати.

Факти свідчать, що наукова література стала у нас користуватись меншою популярністю. Чому? Варто визнати, що взагалі відношення до науково-дослідницької роботи в інституті не досить належне. Вона практично не стимулюється. Хоч займайся нею самостійно, хоч не займайся, — подяка одна: байдужість оточуючих. Тобто, заняття наукою стало справою суто особистою. Отже, не зрозуміло, навіщо вимагають, скажімо, якомога більше виконувати господарських робіт, складати звітів по науково-дослідницькій роботі, публікувати статті, якщо це практично ніяк не відзначається, не стимулюється ні морально, ні матеріально.

Абсолютно не враховується, наприклад, і різниця між статтею, надрукованою в академічному журналі, і тезами, підготовленими до студентської наукової конференції.

Безумовно, не можна вимагати від усіх постійних наукових пошуків, але праця тих, хто займається ними, повинна якимось чином відзначатися, враховуватися. А то складається враження, що керівництву інституту все це байдуже, і навіть, що воно більше зацікавлене у випускани різноманітних методичних розробок. А останні, як правило, є не що інше, як псування і без того дефіцитного паперу, бо існує безліч довідкової літератури, з якої означені вище методички найчастіше й переписуються.

Причин читацької неактивності у даному випадку, безумовно, значно більше. Зачепив лише одну. А ще приход-

ВІД РЕДАКЦІЇ: Розуміємо, що дана кореспонденція тільки окреслює проблему спілкування професорсько-викладацького колективу з науково-технічною бібліотекою вузу. Розуміємо, що в кожного з вас є з цього приводу власні думки, побажання, спостереження, поради. Будемо раді опублікувати їх на сторінках «Резонансу».

жу до висновку, що більшість — також із різних причин — живе старим багажем, не хоче зайвого, на їхній погляд, навантаження. На традиційне запитання «що робити?» відповіли би так: потрібні матеріальні та моральні стимули наукової роботи. Можливо, варто було б у звіт викладача ввести графу, яка б відбивала кількість відвідувань учбового залу. Адміністративний метод. Та він може виявитися плідним. До того ж, якщо студенти частіше бачитимуть своїх викладачів у читальні, то й самі послідуватимуть їх прикладу.

Дещо можна закинути і працівникам бібліотеки, які не завжди слідкують за тим, щоб у залах панувала робоча атмосфера.

АКЦІОНЕРНА СТРАХОВА КОМПАНІЯ

АСКО
ПРОПОНУЄ

НА ВЗАЄМОВИГІДНИХ УМОВАХ
ЗАСТРАХУВАТИ СВОЄ ЖИТТЯ
І ЗДОРОВ'Я
«АСКО»

сплатити у разі настання страхового випадку, страхову суму за факт травми і додатково по 15 карбованців за кожний день непрацездатності, що настала в наслідок травми. У випадку смерті застрахованого сума виплатується у подвійному розмірі.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

Страховальник вносить тільки страхову суму і по закінченні строку договору одержує додатково 5% РІЧНИХ при умові, якщо не було виплат.

«АСКО»

ТАКОЖ ПРОПОНУЄ

застрахувати особисте майно, транспорт і будівлі з урахуванням ринкової кон'юнктури. Виплата страхових відшкодувань здійснюється без знижки на знос.

У ВИПАДКУ

введення української національної грошової одиниці всі виплати здійснюватимуться в цій валюті.

Наша адреса: м. Суми, вул. Петропавлівська, 53.
Телефон: 2-13-72.

АСКО

АНОНС

Ваше дозвілля

На все свій час. Як на навчання, так і на відпочинок. Коли яка лекція, семінар, контрольна, коли який залік, екзамен—ви зможете дізнатися, подивившись на дошку розкладу. А от де ви, панове студенти, дізнаєтеся про точні дати проведення заходів з позанавчальної роботи? Та ще й на весь навчальний семестр! Даруйте за таку відвертість, але тільки в «Резонансі». Отже, читайте і запам'ятовуйте.

20 лютого: Конференція «Навчальний процес очима студентів».

21 лютого: «Ну-мо, хлопці!».

29 лютого —

1 березня: Огляд-конкурс на турбазі «Кияниця».

4 березня: «Міс СФТ!».

6 березня: Урочистий вечір, присвячений Міжнародному жіночому дню 8 Березня. Вогник.

10—15 березня: Республіканський фестиваль СТЕМів.

18 березня: Зустріч зі співробітниками УКДБ по Сумській області.

19 березня: Гра «Поле чудес».

20—30 березня: Експедиція в Крим.

28—29 березня: Першоквітнева гуморина.

3 квітня: Зустріч із працівниками міськради.

5 квітня: День відкритих дверей.

10 квітня: День факультету хімічного машинобудування.

11 квітня: Екологічний суботник.

11—12 квітня: Студентська весна-92.

17 квітня: День машинобудівного факультету.

24 квітня: День факультету автоматизації виробництва.

30 квітня: Конкурс «Чи знаєш ти свою професію?» (Всі випусканці кафедр).

1—2 травня: Туристський зліт.

8 травня: Урочистий вечір, присвячений Дню Перемоги.

3 липня: Випускний вечір.

31 серпня: Посвячення в студенти.

Свято мужності

ЗА СТАЛОЮ ТРАДИЦІЮ щорічно — 23 лютого — ми відзначаємо річницю Збройних Сил СРСР. Самої СРСР уже немає, та армія залишається. І без неї в сьогоденній ситуації забезпечити реальну незалежність України неможливо.

Побудова власних Збройних Сил розпочинається не на голому місці. Коріння —

Найпрестижніша професія

Наш кореспондент бесідує з підполковником у відставці, завідувачем лабораторією кафедри теоретичної фізики Олександром Андрійовичем БИЧКОМ.

— З якими почуттями ви зустрічаєте 23 лютого?

— Тривожно на серці. Образливо, що засоби масової інформації в більшості випадків очорнюють Збройні Сили. Окремі негативні випадки та злочини витягують на поверхню і підносять як типові. Цим вони виховують у молоді неповагу до найпочеснішої професії — захисника Батьківщини. Поназивати недоліки потрібно, але ж не слід забувати про традиції, мовчати про те позитивне, що дає служба.

— Ваші думки про сьогоденну ситуацію в армії?

— Ситуація складна. Армію критикують, розтягують по національних кварталирах. Знаходяться спритні ділки від політики, які доводять, що ніхто напада-

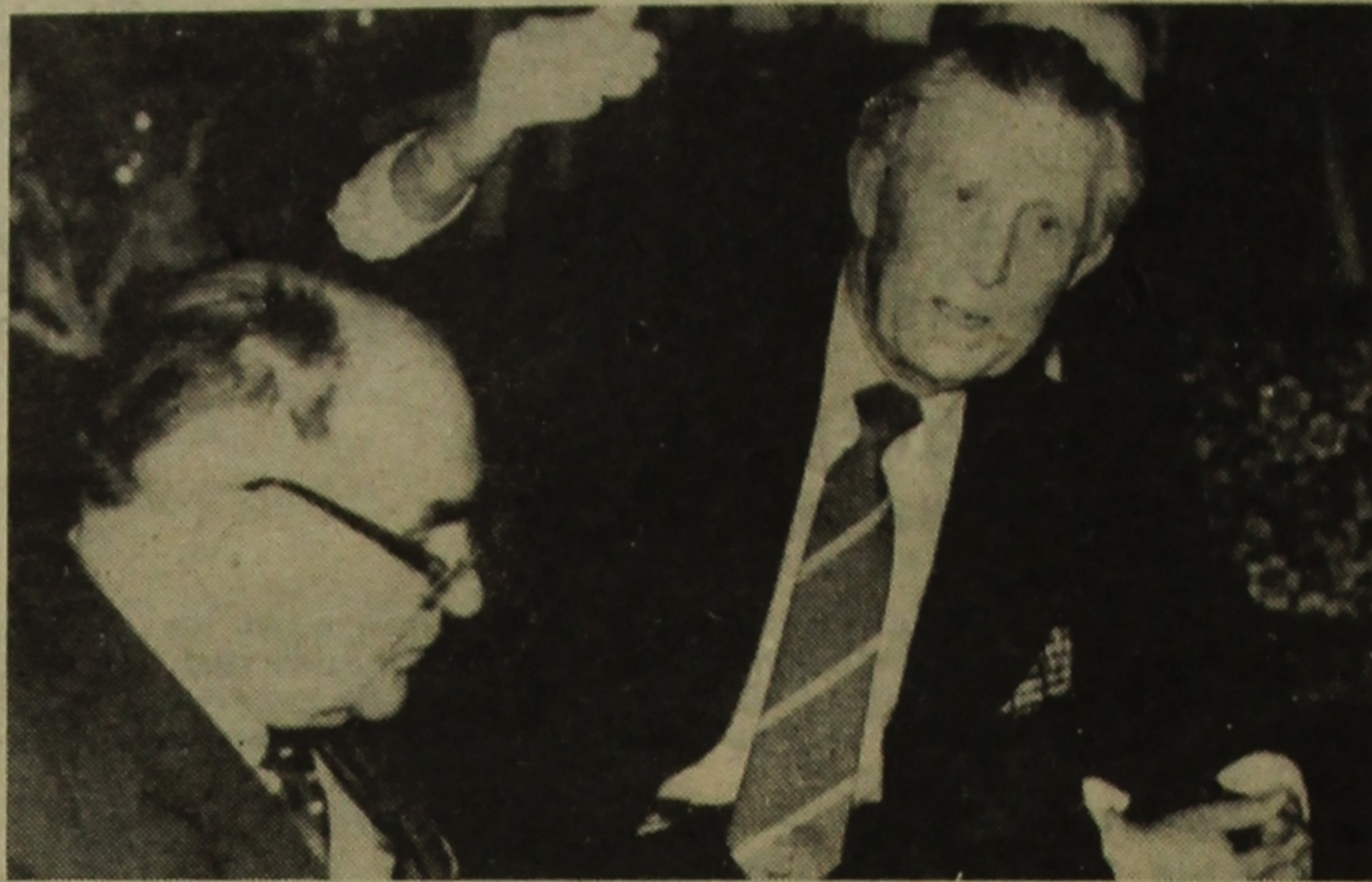
є в героїчному минулому всього Українського народу й нашого краю зокрема. Це славетні ратні сторінки Київської Русі, Запорозької Січі, Вітчизняної війни 1812 року, боротьби з фашистськими супостатами.

Ми повинні гордитися славетними лицарями, нашими земляками: Петром

Калнишевським, Денисом Давидовим, І. Ф. Федьком, С. А. Ковпаком, І. М. Кожедубом, і багатьма, багатьма іншими. Це наша історія, це наша пам'ять...

23 лютого для нас, ветеранів, і сьогодні залишається святом. Святом мужності, звитяги, сміливості. Святом воїстину чоловічим.

Г. І. ЕРЬОМЕНКО, ветеран війни, капітан у відставці.

НА ФОТО: Зустріч з ветеранами.

ти на СНД не збирається і Збройні Сили не потрібні. Прийшовши ж до влади, вони прагнуть перетягнути армію на свій бік.

Головна причина всіх армійських проблем криється у нав'язуванні особовому складу неприяманних йому функцій.

— Ваші прогнози на майбутнє?

— Перекопаний — ситуація стабілізується. Хотіло-

ся б бачити об'єднані Збройні Сили СНД.

Армія сильна своєю дисципліною, професіоналізмом офіцерів, кваліфікованим навчанням солдат. На цих чинниках тримається головне — боєздатність. На це й потрібно орієнтуватися.

На закінчення хочу побажати всім причетним до цього дня всіляких гараздів.

НЕ НАУЧНАЯ ФАНТАСТИКА

(Продовження. Початок у № 3 за 1991 і № 2 за 1992).

Максим в растерянности покосился на экран прибора и убедился, что незнакомец прав, а тот продолжал:

— Давайте не тратить время на выяснение моей, так сказать, личности, а перейдем к делу.

— К делу, так к делу, — командир усилием воли подавил растерянность и с трудом, но взял себя в руки, решив ничему больше не удивляться. — Вас как зовут?

— Мое имя? Странно, что именно это интересует вас в такой момент. Считайте, что зовут меня... ну, скажем, Ностр.

— Что же тут странного? Странно другое, — начал рассуждать вслух Максим, — вы говорите, «считайте, что инопланетянин», «считайте, что зовут Ностр», а если без «считайте»?

— А если без «считайте», — взгляд загадочного гостя стал пронзительным и таким холодным, что у командира мурашки побежали по коже, —

то нет смысла говорить. Вы человек, а людям не дано вместить определенной категории знаний. Так что остановимся на том, что я инопланетянин Ностр с планеты X из галактики 7. И я предлагаю вам покинуть готовый взорваться лайнер, чтобы отправиться со мной на эту планету. Вы нам нужны.

— Зачем?

— Могу сказать, но короткого ответа вы не сможете вместить, а подробно объяснить я не успею. Самое большее, на сколько я смог отсрочить взрыв, тринадцать минут, а семь из них мы уже истратили. Так что решайте быстрее. Или вы даете согласие на полет со мной, или...

— Смерть, — закончил Максим.

— Да, смерть. Она прилетела и витает вокруг. Разве не чувствуете? Если бы не я, то вас бы давно здесь не было. Примите мое предложение хотя бы из чувства благодарности...

Пока Ностр говорил, Максим вглядывался в его красивое, удивительно красивое лицо и пытался постичь,

что же в нем так отталкивает. В прекрасных, идеально гармоничных чертах лица гостя было нечто такое, от чего внутри у него все сжималось, немело. Если бы он верил в существование души, то решил бы, что это душа сжимается и немеет под пронизывающим взглядом бездонных, воистину звездного цвета глаз инопланетянина.

—...Однако, — продолжал Ностр, — я обязан предупредить вас об одном условии. Если согласитесь лететь со мной, то должны будете снять и оставить тут свою побрякушку, безделицу...

— Какую безделицу? — удивился Максим, хотя и решил ничем студента не удивляться.

— Ту самую, которую жена вам нацепила и которая не помогла...

— Ах, вот вы о чем! А если я не соглашусь без нее лететь? Если она дорога мне как память о жене, тогда что?

— Тогда, — взгляд Ностра стал еще пронзительнее, еще холоднее, — тогда вы исчезнете вообще из этого мира.

— Вообще исчезну или только из этого мира? — тянул время Максим, воображая, почему собеседник придает такое значение какому-то кресту, поскольку одного из почти исчезнувших земных суверенов.

— Только из этого, — буркнул Ностр, — и прекратите расспрашивать! Срок нашей встречи истекает. Каким-то десятым чувством командир догадался, что инопланетянин не имеет права не отвечать на его вопросы и отвечать обязан только правду. Он решил это использовать:

— Нет уж, давайте начистоту! Разве существуют иные миры? Разве есть что-то за пределами Космоса, если таковые возможны?

(Закінчення буде).

Сповідуючи плуралізм, газета надає місце для дописів авторам різних поглядів і переконань. Однак це не означає, що редакція завжди поділяє їхні погляди.

Редактор Володимир САДІВНИЧИЙ.
Кореспондент Василь ЧУБУР, коректор Антоніна КОНОНЕНКО.

«РЕЗОНАНС»
газета Сумського фізико-технологічного Інституту
«РЕЗОНАНС»
газета Сумського фізико-технологічного інституту
«REZONANS»
the newspaper of Sumy physic-technological institute

ПІШІТЬ: 244007, Суми, вул. Римського-Корсакова, 2.
ЗАХОДЬТЕ: 4-й поверх головного корпусу, кімната 409-А.
ТЕЛЕФОНУЙТЕ: 33-33-26.

Видається 1
з 29 жовтня 1991 року
Тираж 1000. Замовлення 784.